

PM 2010:14 RVI (Dnr 125-2143/2009)

Centralupphandling av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Förfrågningsunderlag om Centralupphandling av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen godkänns, *bilaga 2*.
2. Upphandlingarna ska genomföras i enlighet med de förutsättningar och villkor som anges i förfrågningsunderlaget samt i övrigt i promemorian.
3. Stadsdirektören ges i uppdrag att genomföra centralupphandling av entreprenaddrift i följande vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen: Alströmerhemmet, S:t Eriks vård- och omsorgsboende, Linnégården, Magdalénagården, Guldbrollopshemmet, Skolörten, Mälarbacken, Älvsjö sjukhem, Veckobo samt Mårtensgården.
4. Stadsdirektören ges i uppdrag att, utan att förutsättningarna väsentligt ändras eller att avkall görs på de krav som kommunstyrelsen uppställt i förfrågningsunderlagen (*bilaga 2*), vid behov vidta smärre nödvändiga förändringar i underlagen.
5. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta tilldelningsbeslut och teckna upphandlingskontrakt med de anbudsgivare som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget och som antas efter anbudsutvärdering.
6. Stadsdirektören ges i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg i avtalen med entreprenörer som utifrån affärsrättsliga grunder är påkallade.
7. Efter avtalstecknandet ska avtalen för fortsatt förvaltning överlämnas till de stadsdelsnämnder där respektive boende är beläget.
8. Stadsdirektören ges i uppdrag att efter samråd med den förvaltande stadsdelsnämnden besluta om att avtalen ska förlängas i enlighet med den möjlighet som anges i avtalen.
9. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Ewa Samuelsson anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att genomföra en centralupphandling av entreprenaddrift av 10 vård- och omsorgsboenden (dnr 125-1643/2009). Stadsledningskontoret har arbetat fram ett förslag på förfrågningsunderlag till centralupphandling av vård- och omsorgsboenden. De ingående vård- och omsorgsboendena är Alströmerhemmet, S:t Eriks vård- och omsorgsboende, Linnégården, Magdalénagården, Guldbrollopshemmet, Skolörtens äldreboende, Mälarbackens vård- och om-

sorgsboende, Älvsjö sjukhem, Veckobo samt Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende.

Annonsering av upphandling planeras ske under perioden 4 februari – 15 mars 2010. Avtal beräknas kunna tecknas i juni och övertagande föreslås ske 1 november 2010. De vårdnivåpriser och indexuppräknings som används i upphandlingen är de som kommunfullmäktige tidigare beslutat om. Indexuppräknings har gjorts till 2010 års nivå. Ersättningsnivåer för de korttidsplatser som ingår i upphandlingen beslutas av respektive stadsdelsnämnd. Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet följer de av kommunstyrelsen beslutade nivåerna.

I utvärderingen prövas vilket anbud som för varje boende är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till erbjuden kvalitet till de av staden bestämda ersättningsnivåerna.

Anbuderna kommer i utvärderingen att poängsättas utifrån följande kriterier:

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt
- Omsorg och vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande
- Stöd, stimulans och rätt till ett aktivt och meningsfullt liv
- Övriga åtaganden

Vikt kommer att läggas vid anbudsgivarnas särskilda åtaganden och att anbudsgivaren beskriver hur tjänsterna kommer att utformas med utgångspunkt från det specifika boendet.

Ett elektroniskt upphandlingssystem kommer att användas i denna upphandling. Anbudsgivare som vill delta i upphandlingen ska lämna elektroniskt anbud via systemet OPIC Tendsign. Support kommer att finnas avseende hantering av systemet. Syftet med att använda ett elektroniskt upphandlingsförfarande är att underlätta dels för anbudsgivare, dels för den upphandlande myndigheten.

Beredning

Ärendet har utarbetats av stadsledningskontoret i samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar och äldreförvaltningen. Ärendet har behandlats i Cesam. Av stadsdelsförvaltningarna utsedda kontaktpersoner svarar för de beskrivningar av respektive boende som finns i förfrågningsunderlaget. Ärendet har remitterats till äldrenämnden samt till stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.

Äldrenämnden anser att förslaget till förfrågningsunderlag är väl genomarbetat och anger tydligt såväl förutsättningar som vilka krav som ställs på utföraren. De kvalitetskrav som staden ställer på verksamheten säkerställs genom utvärderingskriterierna. Bedömningsgrunderna för utvärderingskriterierna är väl beskrivna, vilket underlättar för anbudsgivarna och vid utvärderingen av anbuderna.

Bromma stadsdelsnämnd har inget att invända mot stadsledningskontorets förslag. Det förfrågningsunderlag som utarbetats är enligt nämndens mening väl genomarbetat med tydliga och rimliga krav såväl på anbudsgivare som på uppdragets genomförande med krav på god och säker vård- och omsorg för de boende.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har i stort inget att invända mot förslaget men anser exempelvis att förfrågningsunderlaget behöver kompletteras med att boende i gruppboendestad ska ha fått en demensdiagnos fastställd.

Farsta stadsdelsnämnd är positiv till det föreslagna förfrågningsunderlaget. Som ett tillägg föreslås att det inom ramen för mervärdeskriteriet Övriga åtaganden ska anses vara ett mervärde om entreprenören åtar sig att samverka om praktikplatser.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ställer sig i huvudsak bakom förfrågningsunderlaget men har några synpunkter på områden där förfrågningsunderlaget skulle kunna vara tydligare formulerat eller där högre krav skulle kunna ställas på entreprenören.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ser positivt på att förfrågningsunderlaget har gjorts tydligare genom en stramare disposition och omarbetade utvärderingskriterier. Nämnden anser dock att underlaget bör förtydligas på ytterligare några punkter. Det gäller administration av kösystem och beställande nämnds ansvar för hyra och hyreskontrakt, beskrivningen av hänsyn till referenser samt boendebeskrivningarna.

Södermalms stadsdelsnämnd anser generellt att det skett förbättringar i förfrågningsunderlaget 2010 jämfört med tidigare förfrågningsunderlag. Nämnden framför dock några synpunkter på förfrågningsunderlaget.

Ålvsjö stadsdelsnämnd tillstyrker föreliggande förslag till förfrågningsunderlag.

Östermalms stadsdelsnämnd är positiv till förfrågningsunderlaget och till att tydliga krav ställs på personalens kompetens.

Mina synpunkter

I föreliggande ärende föreslås utformningen av förfrågningsunderlag och villkor för den tredje centralupphandlingen för drift av kommunala vård- och omsorgsboenden. Stadsledningskontorets förslag är väl avvägt och ger goda förutsättningar för olika entreprenörer att genom specifika kvalitetsåtaganden konkurrera om uppdrag.

Inför årets upphandling genomfördes en enkätundersökning för att ta del av de synpunkter som leverantörer haft på genomförd upphandling. De förbättringsområden som identifierats utifrån denna undersökning handlar i första hand om att göra underlaget tydligare och mer lättillgängligt. Bland annat har underlagets struktur och språk setts över. Dessutom har utvärderingskriterierna grupperats om så att bedömningsgrundernas inbördes sammanhang blir mer logiskt.

Det som i föregående upphandling var en bedömningsgrund rörande åtagande om att erbjuda två aktiviteter per dag och ytterligare en per vecka, har nu blivit ett krav.

Kraven på att utföraren ska göra brukarenkäter har tagits bort. Istället ställs krav på att utföraren ska medverka i stadens brukarundersökningar och redovisa sina egna om de gör sådana.

Rutiner för kost och nutrition är flyttat till kravdelen tillsammans med rätten att välja tillbehör till måltiden, medan måltidsmiljön ligger kvar som utvärderingskriterium.

Avseende kraven på hälso- och sjukvården har lagts till att sjuksköterskan ska arbeta utifrån ett salutogent synsätt med fokus på de friskfaktorer som underlättar hälsan.

Utvärderingen är nu indelad i fyra utvärderingskriterier, utifrån ambitionen om en tydligare struktur.

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt
- Omsorg och vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande
- Stöd, stimulans och rätt till ett aktivt och meningsfullt liv
- Övriga åtaganden

I det första kriteriet har det bland annat lagts till att staden efterfrågar beskrivningar avseende särskilda utbildningsinsatser i svenska språket för personal med svenska som andraspråk.

I det andra kriteriet görs en tydligare koppling mellan genomförandeplanen och en individuellt utformad vård och omsorg.

Under remissomgången har viktiga synpunkter inkommit. En del smärre justeringar har ansetts nödvändiga. De korrigeringar som föreslås i förhållande till det remitterade förfrågningsunderlaget anges nedan.

- Sista meningen i 1.4.3 struken ”längsta möjliga...”
- 1.9.5 ändrad, bland annat med anledning av att Solberga utgår. Inga förändringar i principerna för resursstorleken dock.
- 1.10.1.13 Efter sista stycket ett tillägg: "Entreprenören ska vara förvaltande nämnd behjälplig med den administrativa hanteringen".
- Utifrån bilagornas information rörande befintliga kostavtal har 1.10.4.1 kompletterats med gällande kostavtal. Då Guldbrylloppshemmet och Magdalenagårdens kostleverantörer är under upphandling kan dessa inte ännu namnges, men detta kommer att vara möjligt innan annons.
- 1.12.7. justerad. Första meningen ersatt med ”Dagverksamheten har ett eget köhanteringssystem”.
- I 1.13.1, samt i utvärderingsdelarnas text om kriterier för utvärdering ändras textavsnitten avseende referenser till:

”Referenser

Referenter ska anges som stöder att tjänsten kan utföras med i bedömningskriteriet aktuellt mervärde. Poäng erhålls utifrån de mervärden som görs troligt genom beskrivningar och åtaganden och som stöds genom referenser och den bemanningsplan som ingivits.

Den referens som anbudsgivaren anger, kan avse antingen anbudsgivande organisation eller minst två personer i anbudsgivande organisationen. Dessa personer ska ha en sådan ställning att de kan utöva avgörande inverkan på tjänsternas utförande, avseende uppdraget i sin helhet. Den referent eller referenter som anbudsgivaren lämnar ska avse uppdrag som varat minst ett år, där uppdragets sista dag inte får vara mer än fem år från sista anbudsdatum. Referensuppdrag ska avse drift av vård- och omsorgsboende för äldre. Lämnas referenser för personer i organisationen ska dessa haft motsvarande betydelse beträffande referensuppdraget.

För referenser gäller att:

För erhållande av högsta poäng för respektive bedömningsgrund krävs att anbudsgivarens beskrivning av mervärde bedöms uppgå till högsta poäng av

utvärderingsgruppen och att bedömningen stöds av referent (av anbudsgivaren angiven referent och/eller av stadens referent) samt att denne inte motsäges av annan referent, innebärande att referenten gör bedömning att uppdraget inte kan utföras ens med normal/god kvalitet. Vid sådan motsägelse sänks poängen till 50 poäng.

Innebär motsägelsen att referenten gör bedömningen att kvaliteten inte alls kan förväntas uppnås utifrån väsentligt bristande utförande i efterfrågat hänseende kommer poängen för den refererade bedömningsgrunden att strykas i sin helhet. Bedömningen ska stödas av dokumentation som är högst ett år gammal räknat från sista anbudsdag.

Av anbudsgivaren angiven referent avseende mervärde får inte tillhöra anbudsgivande organisation alternativt myndighet.”

- I 1.10.1.4 har följande text lagts till sist i stycket ”Vid underhålls- och renoveringsarbeten och dylikt som fastighetsägaren/hyresgästen genomför ska entreprenören medverka till att dessa kan genomföras med minsta möjliga olägenhet för de boende. Vidare ska entreprenören i sådana situationer efter samråd med den förvaltande nämnden sänka sina kostnader i den utsträckning detta är möjligt”.
- I 1.10.1.14 har följande tillägg gjorts ”Sedvanligt planerat underhåll kommer att ske i Micasas fastigheter under avtalsperioden”.
- Därutöver har justeringar i underlaget gjorts med anledning av de förändringar som följer på att Solberga utgår. Dessutom har poängsättningen ändrats från 0,5 och 1 till 50 resp. 100 med anledning av att systemet så kräver.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Förfrågningsunderlag om Centralupphandling av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen godkänns, *bilaga 2*.
2. Upphandlingarna ska genomföras i enlighet med de förutsättningar och villkor som anges i förfrågningsunderlaget samt i övrigt i promemorian.
3. Stadsdirektören ges i uppdrag att genomföra centralupphandling av entreprenad drift i följande vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen: Alströmerhemmet, S:t Eriks vård- och omsorgsboende, Linnégården, Magdalena-gården, Guldbrollopshemmet, Skolorten, Mälarbacken, Älvsjö sjukhem, Veckobo samt Mårtensgården.
4. Stadsdirektören ges i uppdrag att, utan att förutsättningarna väsentligt ändras eller att avkall görs på de krav som kommunstyrelsen uppställt i förfrågningsunderlagen (*bilaga 2*), vid behov vidta smärre nödvändiga förändringar i underlagen.
5. Stadsdirektören ges i uppdrag att fatta tilldelningsbeslut och teckna upphandlingskontrakt med de anbudsgivare som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget och som antas efter anbudsutvärdering.
6. Stadsdirektören ges i uppdrag att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg i avtalen med entreprenörer som utifrån affärs-mässiga grunder är påkallade.

7. Efter avtalstecknandet ska avtalen för fortsatt förvaltning överlämnas till de stadsdelsnämnder där respektive boende är beläget.
8. Stadsdirektören ges i uppdrag att efter samråd med den förvaltande stadsdelsnämnden besluta om att avtalen ska förlängas i enlighet med den möjlighet som anges i avtalen.
9. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 21 januari 2010

EWA SAMUELSSON

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Förfrågningsunderlag med underbilagor

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Förslaget till centralupphandlingar av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen avslås.
2. Därutöver vill vi anföra följande.

Vi avvisar kommunstyrelsens förslag till ytterligare centralupphandling av vård- och omsorgsboenden, eftersom privatiseringen redan har drivits mycket långt i staden. Om den moderatstyrda majoriteten genomför konkurrensutsättningen fullt ut kommer de kommunala utförarna att vara mycket få, och de äldres frihet att välja kommunal utförare vara minimal.

Enligt USK:s brukarundersökning fanns cirka 5 500 personer i äldreboende år 2009. Hela 59 procent av boendena drevs i privat regi (på entreprenad eller enligt avtal). Att nu centralupphandla ytterligare 10 vård- och omsorgsboenden visar tydligt att för den moderatledda alliansen går driftsformen före kvalitet trots påståenden om motsatsen.

Genom att fortsätta upphandla släpper staden också ifrån sig stora delar av kontrollen av boendena. Det blir allt svårare att garantera kvaliteten och personalens kompetens, inte heller kan staden övervaka och styra utvecklingen av viktiga delar av äldreomsorgen. När de kommunala alternativen försvinner hamnar staden i en låsningseffekt. Även om exempelvis fler gruppboendeplatser skulle behövas i en stadsdel, kan inte staden tillgodose det förrän avtalet löpt ut med den privata utföraren.

Dessutom anser vi att om det vid något tillfälle skulle finnas skäl att upphandla ska det alltid beslutas lokalt av respektive stadsdelsnämnd och personalen ska alltid kunna lägga egenregianbud. Idag toppstyrs stadens utbud av äldreboenden från kommunstyrelsen och avgörande tilldelningsbeslut lämnas till en tjänsteman. Stadsdelsnämnderna omvandlas från beslutande till förvaltande organ, trots att de har det faktiska ansvaret inför medborgarna. Därmed minskar även de lokala pensionärsrådets inflytande, och påverkansmöjligheterna för våra äldre.

Sist men inte minst är vi djupt bekymrade över det faktum att meddelarfriheten för medarbetarna kommer att begränsas när kommunalt driven äldreomsorg går över i privat drift. Vår uppfattning är att stadens upphandlingar inte på något villkor får inskränka de grundlags-skyddade rättigheterna för anställda i kommunalt finansierad verksamhet.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Förslaget till centralupphandlingar av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen avslås.
2. Därutöver vill vi anföra följande.

Det ska finnas olika former av boende för äldre runt om i staden; kommunala, socialkooperativa och privata. Det är viktigt att det finns tillgång till kommunalt äldreboende i alla stadsdelar, eftersom det för många är en viktig del av valfriheten att kunna välja detta.

Enligt USK:s brukarundersökning fanns cirka 5 500 personer i äldreboende år 2009. Hela 59 procent av boendena drevs i privat regi (på entreprenad eller enligt avtal). Att nu centralupphandla ytterligare 10 vård- och omsorgsboenden visar tydligt att för den moderatledda alliansen går driftsformen före kvalitet trots påståenden om motsatsen.

Vi anser att om det finns skäl att upphandla ska det alltid beslutas lokalt av respektive stadsdelsnämnd och personalen ska alltid kunna lägga egenregionbud. Stadsdelsnämnderna omvandlas från beslutande till förvaltande organ, trots att de har det faktiska ansvaret inför medborgarna. Därmed minskar även de lokala pensionärsrådets inflytande, och påverkans-möjligheterna för våra äldre.

Sist men inte minst är vi djupt bekymrade över det faktum att meddelarfriheten för medarbetarna kommer att begränsas när kommunalt driven äldreomsorg går över i privat drift. Vår uppfattning är att stadens upphandlingar inte på något villkor får inskränka de grundlags-skyddade rättigheterna för anställda i kommunalt finansierad verksamhet.

Kommunstyrelsen

Reservation gjordes av *Carin Jämtin*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att genomföra en centralupphandling av entreprenaddrift av 10 vård- och omsorgsboenden (dnr 125-1643/2009). Stadsledningskontoret har arbetat fram ett förslag på förfrågningsunderlag till centralupphandling av vård- och omsorgsboenden. De ingående vård- och omsorgsboendena är Alströmerhemmet, S:t Eriks vård- och omsorgsboende, Linnégården, Magdalenagården, Guldbrolloshemmet, Skolörtens äldreboende, Mälarbackens vård- och omsorgsboende, Älvsjö sjukhem, Veckobo samt Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att godkänna bilagda förfrågningsunderlag (bilaga 1, här bilaga 2). Stadsdirektören föreslås få i uppdrag att genomföra upphandlingarna och fatta tilldelningsbeslut och teckna tilldelningskontrakt med entreprenörer. Efter avtalstecknande ska avtalen överlätas till stadsdelsnämnderna för fortsatt förvaltning.

Stadsledningskontoret föreslår att annonsering av upphandling sker under perioden 2 februari – 15 mars. Avtal beräknas kunna tecknas i juni och övertagande föreslås ske 1 november 2010. De vårdnivåpriser och indexuppräknings som används i upphandlingen är de som kommunfullmäktige har beslutat om 2007-11-07. Indexuppräknings har gjorts till 2010 års nivå. Ersättningsnivåer för de korttidsplatser som ingår i upphandlingen beslutas av respektive stadsdelsnämnd. Ersättningen för biståndsbedömd dagverksamhet följer de av Kommunstyrelsen beslutade nivåerna.

I utvärderingen prövas vilket anbud som för varje boende är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till erbjuden kvalitet till de av staden bestämda ersättningsnivåerna. Anbudet kommer i utvärderingen att poängsättas utifrån följande kriterier:

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt.
- Omsorg och vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande.
- Stöd, stimulans och rätt till ett aktivt och meningsfullt liv.
- Övriga åtaganden.

Vikt kommer att läggas vid anbudsgivarnas särskilda åtaganden och att anbudsgivaren beskriver hur tjänsterna kommer att utformas med utgångspunkt från det specifika boendet.

Ett elektroniskt upphandlingssystem kommer att användas i denna upphandling. Anbudsgivare som vill delta i upphandlingen ska lämna elektroniskt anbud via systemet OPIC Tendesign. Support kommer att finnas avseende hantering av systemet. Syftet med att använda ett elektroniskt upphandlingsförfarande är att underlätta dels för anbudsgivare och dels för den upphandlande myndigheten.

BEREDNING

Ärendet har utarbetats av stadsledningskontoret i samverkan med berörda stadsdelsförvaltningar och äldreförvaltningen. Ärendet har behandlats i Cesam. Av stadsdelsförvaltningarna utsedda kontaktpersoner svarar för de beskrivningar av respektive boende som finns i förfrågningsunderlaget. Ärendet har remitterats till äldrenämnden samt till stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen, Södermalm, Älvsjö och Östermalm.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2009 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till Kommunstyrelsen som sitt svar angående remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen tycker att förslaget till förfrågningsunderlag är väl genomarbetat och anger tydligt såväl förutsättningar som vilka krav som ställs på utföraren. De kvalitetskrav som staden ställer på verksamheten säkerställs genom utvärderingskriterierna. Bedömningsgrunderna för utvärderingskriterierna är väl beskrivna vilket underlättar för anbudsgivarna och vid utvärderingen av anbudet.

När det gäller köhanteringssystem för dagverksamheter är detta färdigutvecklat varför texten under punkt 1.12.7 bör ändras.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att godkänna förvaltningens yttrande som svar på remissen och överlämna den till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Lillemor Samuelsson (V), Karin Hanqvist (S) och Eie Herlitz (MP), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inget att invända mot stadsledningskontorets förslag. Det förfrågningsunderlag som stadsledningskontoret har utarbetat är enligt förvaltningens mening väl genomarbetat med tydliga och rimliga krav såväl på anbudsgivare som på uppdragets genomförande med krav på god och säker vård- och omsorg för de boende.

Förvaltningen vill dock påtala några felskrivningar och ett faktafel i förfrågningsunderlaget: Under 1.6.5 står felaktigt datum för sista anbudsdag och under 1.6.6. står felaktigt datum för anbudets giltighet. Under 1.12.7 står att ett köhanteringssystem med riktlinjer håller på att utvecklas av staden. Staden har gett ut tillämpningsanvisningar för köhanteringssystem inom äldreomsorgens dagverksamheter.

De uppgifter som avser Mälarbackens vård- och omsorgsboende och som redovisas i bilaga till förfrågningsunderlaget har tagits fram av förvaltningen. Under våren kommer förvaltningen att medverka i utvärderingsarbetet, som sakkunnig i äldreomsorg, vid bedömning av anbudsgivarnas åtaganden och beskrivningar när det gäller utvärderingskriterierna.

Under nästa år kommer äldreomsorgen att arbeta med planering och förberedelser inför en kommande verksamhetsövergång. Som ett led i detta arbete har förvaltningen i verksamhetsplan för 2010 föreslagit att den del av Mälarbacken som omfattas av entreprenadupphandlingen, dvs. sjukhemsdelen med 100 bostäder, byter namn till Tallbacken vård- och

omsorgsboende.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, tjänstgörande ersättaren Linnéa Björnstram (alla S), ledamöterna Rosa Lundmark (V), Jonas Eklund (MP), *bilaga 1*.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har i stort inget att invända mot förslaget.

Förvaltningen anser att förfrågningsunderlaget behöver kompletteras med att boende i gruppboende ska ha fått en demensdiagnos fastställd p.1.1.2 uppdraget fjärde stycket sista meningen.

Under avsnitt 1.4.1 förutsättningar för uppdraget tredje stycket som beskriver hantering om behovet av boende förändras vill förvaltningen påtala att det kan uppkomma en otydlighet i förhållande till 1.10.1.12 skyldighet att stänga våningsplan eller avdelning.

Vidare vill förvaltningen under avsnitt 1.6.5 samt 1.6.6 påtala att felaktiga datum anges.

Under avsnitt i 1.10. 1.3 förfrågningsunderlaget dokumentation enligt SoL önskar förvaltningen att det skrivs in att genomförandeplanen ska undertecknas av den boende och skickas till aktuell biståndshandläggare.

Förvaltningen önskar att det under avsnitt 1.12.6 köhantering och tomlplatsersättning mm i andra stycket skrivs in att platser förmedlas av förvaltande stadsdel.

Under avsnitt 1.12.4 indexuppräknings anges att priset ska justeras med 80 % av SNI 2007 SCB:s AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare i privat sektor (P-S) samt 20 % av förändringen av konsumentprisindex (KPI). Förvaltningen bedömer att detta är en relativt hög kompensation framförallt för löneökningar. Denna form av kompensation förutsätter att kommunfullmäktige ger full kompensation till nämndernas beställarfunktioner. Eftersom äldreomsorgens resursfördelningssystem inte utgår från antalet boende i vård- och omsorgsboenden utan i från ett statistiskt befolkningsunderlag riskerar beställarbudgetarna att minska om utförarna blir garanterade stor del av löneökningarna.

Under avsnitt 1.10.1.8 datorbaserad dokumentation redovisas bland annat tillhandahållandet av datorer för dokumentation i paraplyet. Under 2010 går stadens IT-drift över till Volvo-IT. Fortfarande är det inte helt klart vilken teknisk plattform eller vilken kostnad privata utförare ska ha för detta. Förvaltningen bedömer det vara av vikt att detta fastställs och redovisas i förfrågningsunderlaget.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m fl (S) och Mats E P Lindqvist (MP), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Det föreslagna förfrågningsunderlaget är baserat på ett poängsystem där utvärderingen prövar vilket anbud för varje boende som är det mest ekonomiskt fördelaktiga med hänsyn till erbjuden kvalitet, till de av staden bestämda ersättningsnivåerna. Anbuderna kommer i utvärderingen att poängsättas utifrån följande kriterier:

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt.
- Omsorg och vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande.
- Stöd, stimulans och rätt till ett aktivt och meningsfullt liv.
- Övriga åtaganden.

Förvaltningen är positiv till det föreslagna förfrågningsunderlaget. Som tillägg föreslås att det inom ramen för mervärdetskriteriet *Övriga åtaganden* ska anses vara ett mervärde om entreprenören åtar sig att beskriva samverkan och åtaganden gällande praktikplatser i samarbete med stadens Jobbtorg.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2009 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordförande Bengt Roxne m fl (S) och ledamot Leif Larsson (V), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom förfrågningsunderlaget. Nedan följer de synpunkter förvaltningen har.

Uppdraget

Stycket om god samverkan mellan stadsdelsnämnderna och entreprenörerna är bra. ("God samverkan mellan stadsdelsnämnderna och entreprenörerna är en viktig förutsättning för att entreprenörerna ska lyckas med sitt uppdrag. Staden genom dess stadsdelsförvaltningar har inte bara en uppföljande funktion utan ska också kunna fungera som diskussions- och samarbetspartner vad gäller kvalitetsutveckling.")

Datorbaserad dokumentation

Förfrågningsunderlaget är tydligt och bra formulerat vad gäller att entreprenören ansvarar för löpande personalutbildning i IT-frågor, att access sker via Internet från egen utrustning och från entreprenörens upphandlade Internetleverantör. Det framgår också tydligt att entreprenören står för kostnader som uppstår i samband med administrationen av behörigheter för entreprenörens anställda till stadens infrastruktur och system. Detta är bra eftersom frågan om vem som ska stå för kostnaderna för behörigheter i GS-IT är oklar för dagens entreprenörer.

Tomplatsförsäljning till annan kommun

Det bör stå *stadsdelens* köadministratör i stället för *stadens*.

Inflyttning och utflyttning

Det bör stå att den *förvaltande* nämnden ansvarar för att det upprättas andrahandskontrakt inte den *beställande*.

Demensvård

Stycket är förhållandevis svagt formulerat och skulle kanske kunna utvecklas och högre krav skulle kunna ställas på entreprenören.

Städning

Storstädning och golvvård ska genomföras regelbundet. "Regelbundet" bör definieras till exempelvis 1 gång/år.

Privata medel

I detta stycke bör det ännu tydligare framgå att man ska eftersträva att inte hantera privata medel.

Korttidsvård och dagverksamhet

Behovet av "slussplatser" för personer som är utskrivningsklara från sjukhus i väntan på plats vid sjukhem eller gruppboende torde vara mycket litet. Enligt riktlinjerna för köhanteringsystem inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden ska den enskilde erbjudas "ett likvärdigt boende" om plats inte genast kan erbjudas på något av de boende den enskilde valt. Den enskilde erbjuds alltså i första hand en permanent plats.

Betalningsrutiner

Övergången från förskottsbetalning till efterskottsbetalning är tydligt och bra formulerad.

Kompletterande uppgifter angående Skolörten

Får de boende andrahandskontrakt med staden, för vilket beställaren ansvarar?

Ja

Har stadsdelsnämnden kontrakt som avser övriga lokaler och gemensamhetsytor?

Ja

Sjuksköterska finns inte på plats på boendet kvälls- och nattetid utan entreprenadfirma kontaktas vid behov. Avtal finns med Big Care.

En översyn av bemanningen pågår och antalet kan komma att förändras före övertagandet.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Catarina Agrell m.fl. (S), Reijo Kittilä (V) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 december 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Den nuvarande bemanningen på Alströmerhemmet och S:t Eriks vård- och omsorgsboende grundar sig på den ersättning som utgår enligt nuvarande avtal. Denna är betydligt lägre än den fasta ersättning som föreslås i den aktuella upphandlingen. Därför föreslår förvaltningen att kravet på lägsta bemanning höjs till de nivåer som framgår av bilagorna för respektive boende (sid. 10-18 i bilagan för Alströmerhemmet och sid. 9-13 i bilagan för S:t Eriks vård- och omsorgsboende).

I upphandlingen ställs krav på att entreprenörerna ska ha en egen MAS. Förvaltningen ser risker med denna modell. Den förvaltande nämndens MAS har idag inte enbart en uppföljande utan även en styrande funktion. Det innebär att hon/han utarbetar rutiner, har regelbundna och spontana möten med sjuksköterskorna m.m. för att förekomma och förebygga avvikelser och få insyn i verksamheten. Även om möjligheterna till uppföljning garanteras genom en vid tolkning av texten om uppföljning i förfrågningsunderlaget kommer hon/han knappast att kunna ha samma styrande funktion eller samma insyn i verksamheten i en sådan modell. Oavsett modell bör det förtydligas i förfrågningsunderlaget att den förvaltande nämndens MAS har ansvar för anmälningar till socialstyrelsen enligt Lex Maria.

Om en referent ger negativt omdöme och påpekar brister i den utförda tjänsten och detta kan styrkas med högst ett år gammal dokumentation, kommer poängen för mervärde att strykas helt och hållet för den aktuella bedömningsgrunden (delkriteriet). Tidpunkten räknas från sista anbudsdagen. Förvaltningen anser att ett år är en kort tid och skulle gärna se tidsperioden utökad till åtminstone 18 månader.

Förfrågningsunderlaget har jämfört med tidigare års upplagor gjorts tydligare genom en stramare disposition och omarbetade utvärderingskriterier, vilket förvaltningen ser positivt på. Underlaget bör dock förtydligas på ytterligare några punkter. Det gäller administration av kösystem och beställande nämnds ansvar för hyra och hyreskontrakt, båda sidan 16, och beskrivningen av hänsyn till referenser, sidan 34 samt sidan 2 i boendebeskrivningarna.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 10 december 2009 att överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m fl (S), Birger Jeansson (MP) och Heinz Spira (V), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Till grund för stadsledningskontorets förslag till upphandling ligger det förfrågningsunderlag som användes vid centralupphandlingen av 10 vård- och omsorgsboenden våren 2009. Två av dessa låg inom Södermalms stadsdelsområde. Efter avslutad upphandling har förfrågningsunderlaget utvärderats av förnyelseavdelningen i samverkan med utsedda kontaktpersoner för berörda stadsdelsförvaltningar. Justeringar av förfrågningsunderlaget har gjorts utifrån resultatet av utvärderingen. Därutöver har utvärderingskriterierna för prövning av anbud omstrukturerats och bearbetats för att inte vara identiska med de kriterier som var gällande för föregående års central-upphandling.

Utvärderingskriterierna för upphandlingen 2010 är följande:

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt.
- Omsorg om vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande.
- Stöd, stimulans och rätt till ett aktivt och meningsfullt liv.
- Övriga åtaganden.

Stadsdelsförvaltningen tycker generellt att det skett förbättringar i förfrågningsunderlaget 2010 jämfört med tidigare förfrågningsunderlag. Stadsdelsförvaltningen framför dock några noteringar till förfrågningsunderlaget under följande punkter:

1.9.8. Efter sista meningen bör infogas: *Anbudsgivaren ska skyndsamt och aktivt lämna uppgifter om klagomål som inkommit till förvaltande nämnd.*

1.10.1.2. Efter andra meningen bör infogas: *Entreprenören ska redovisa till förvaltande nämnd hur förankringen sker.*

1.10.2.3. Sista stycket bör lyda: *Entreprenören ska samverka med anhöriga och andra för den boende viktiga personer och organisationer, till exempel stadsdelsnämndens pensionärsråd, liksom med gode män och förvaltare.*

1.10.5.3. Fjärde stycket, tredje meningen från slutet bör lyda: *Bemanningen måste dock alltid vara sådan att avtalade åtaganden kan uppfyllas. Förvaltande nämnd har rätt att kräva mer personal vid ökad vårddyngd.*

1.14.13. I första meningen bör ordet huvudsak tas bort och istället ska de undantag som gäller specificeras.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag till centralupphandling av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen med föreslagna noteringar och föreslår stadsdelsnämnden att överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att

1. Stadsdelsnämnden godkänner kommunstyrelsens förslag att uppdra åt stadsdirektören att genomföra centralupphandling av Älvsjö sjukhem.
2. Stadsdelsnämnden godkänner föreliggande förslag till förfrågningsunderlag.
3. Stadsdelsnämnden godkänner kommunstyrelsens förslag att uppdra åt stadsdirektören att fatta samtliga för upphandlingen erforderliga beslut.

4. Stadsdelsnämnden godkänner kommunstyrelsens förslag att uppdra åt stadsdirektören att vid behov vidta sådana förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet med entreprenören som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.
5. Stadsdelsnämnden överlämnar protokollsutdrag för kännedom till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Majvi Andersson m fl (S), ledamoten Maj-Len Eklund (V) och ledmoten Kenneth Rönquist (MP), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

2008-01-01 infördes ett system med valfrihet inom vård- och omsorgsboenden för äldre samt inom biståndsbedömd dagverksamhet i Stockholms stad. Denna valfrihet förutsätter tillgång på en mångfald av utförare. En sådan mångfald skapas genom att vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi upphandlas i årliga, centralt av kommunstyrelsen administrerade entreprenadupphandlingar. I och med att dessa boenden centralupphandlas kommer samma principer att gälla inom staden för enskild entreprenad drift.

Införandet av valfrihetssystemet föregicks av kommunfullmäktiges beslut 2007-11-01 om en gemensam ersättningsmodell i tre olika ersättningsnivåer för vård- och omsorgsboende i systemet. Detta beslut syftade till att anbudsgivarna i dessa upphandlingar endast ska konkurrera med kvalitet i utförandet.

Enligt föreliggande förslag på förfrågningsunderlag ska i utvärderingen prövas vilket anbud som för varje boende är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till erbjuden kvalitet till de av staden bestämda ersättningsnivåerna. Anbuden kommer att poängsättas utifrån kriterierna:

- Engagerat ledarskap och individinriktade förhållningssätt.
- Omsorg och vård med värdighet, kontinuitet, trygghet och självbestämmande.
- Stöd, stimulans och rätt till aktivitet och meningsfullt liv.
- Övriga åtaganden.

Förvaltningen föreslår således att stadsdelsnämnden godkänner kommunstyrelsens förslag att uppdra åt stadsdirektören att genomföra centralupphandling av Älvsjö sjukhem samt godkänner föreliggande förslag till förfrågningsunderlag, att stadsdirektören fattar samtliga för upphandlingen erforderliga beslut samt vid behov vidtar förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalet med entreprenören som utifrån affärsmässiga grunder är påkallade.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2009 att godkänna och överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (S), ledamöterna Marion Sundqvist (MP) och Per Hamnström (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (S) ledamöterna Marion Sundqvist (MP) och Per Hamnström (V), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förfrågningsunderlaget. Stockholms stads mål för äldreomsorgen, policy, riktlinjer och anvisningar avseende hälso- och sjukvård, äldreomsorg, kost och IT ska efterföljas under hela avtalstiden i de delar som är tillämpliga för denna typ av verksamhet. Entreprenören är skyldig att ta del av mål och åtaganden, vilka finns i stadens årliga budgetbeslut, samt av stadens äldreplan 2007-2011, vilken finns på stadens hemsida www.stockholm.se. Upphandlade entreprenörer ska utveckla kvalitetsarbetet, då kvaliteten ska vara hög, oavsett om verksamheten drivs i egen regi eller är upphandlad. Anbudsgivaren ska ha ett ledningssystem som uppfyller de krav som finns i lagar och föreskrifter. Ledningssystemet ska bl.a innehålla rutiner för systematisk klagomåls- och avvikelshantering.

Tydliga krav ställs på personalens kompetens, vilket är positivt, då denna är avgörande för äldreomsorgens kvalitet. Det ställs även tydliga krav på matens och måltidens kvalitet. Maten är ett viktigt redskap för att bevara en god hälsa, förebygga undernäring samt vid sjukdomsbehandling. Förfrågningsunderlaget anger även att entreprenören ska ha en medicinsk ansvarig sjuksköterska (MAS) som ansvarar för vården enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och att den håller en hög kvalitet.

I förfrågningsunderlaget redovisas också en bilaga som beskriver bl.a. bemanningen per våningsplan samt antalet boende per vårdnivå, vilket enligt förvaltningen är positivt.

RESERVATIONER M.M.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) enligt följande

Mot beslutet reserverar sig vice ordföranden Leif Rönngren m.fl. (S), ledamoten Berit Bornecrantz Dias (V) och ledamoten Eivor Karlsson (MP) till förmån för avslagsyrkandet.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Lillemor Samuelsson (V), Karin Hanqvist (S) och Eie Herlitz (MP) enligt följande

Vänsterpartiet vill se ett omedelbart stopp för såväl centralupphandling som ideologiskt betingad upphandling av vård- och omsorgsboenden. Vi har tidigare motsatt oss den upphandling av Mälarbacken som ingår i den nu aktuella centralupphandlingen. Om det vid något tillfälle skulle finnas skäl att upphandla ska stadsdelsnämnden vara suverän att fatta beslut i ärendet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Magnus Dannqvist, ledamöterna Mervi Mäkinen Andersson, Lennart Pöppel, tjänstgörande ersättaren Linnéa Björnstam (alla S), ledamöterna Rosa Lundmark (V), Jonas Eklund (MP) enligt följande

Nämnden avvisar kommunstyrelsens förslag till upphandling av vård- och omsorgsboenden. I det fall upphandling skall göras skall detta göras lokalt i respektive stadsdelsnämnd. Egenregianbud ska alltid läggas i de fall som upphandling sker.

Vi ser ingen anledning att upphandla driften av Mårtensgårdens vård- och omsorgsboende.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Gunnar Sandell m fl (S) och Mats E P Lindqvist (MP) enligt följande

Vi avslår förslaget om centralupphandling. Vi vill inte att driften ska upphandlas centralt. Vi vill själva avgöra om och hur upphandlingar av vår verksamhet skall ske.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Bengt Roxne m fl (S) och ledamot Leif Larsson (V) enligt följande

Stadsdelsnämnden avslår föreliggande remiss om centralupphandling av drift av vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen
Stadsdelsnämnden anför följande

Vi vill stoppa den borgerliga majoritetens utförsäljningar som bedrivs med stora ideologiska skygglappar. Nu står Skolörtens vård- och omsorgsboende på tur. Det innebär att äldreboendet ska privatiseras oavsett om det hade varit billigare och bättre för de boende att driva kvar verksamheten i kommunal regi. Vilka klagomål på verksamheten har drivit fram denna konkurrensutsättning?

Vi känner oro för den kompromisslösa hållning som stadens ledning visar när det gäller att driva igenom sin upphandlingspolicy även om det går stick i stäv med enskilda människors önskan och behov. Ingen ska undgå att deras livsviktiga stödinsatser bjuds ut på den öppna marknaden, inte ens den som inte önskar någon förändring.

Stadens ledande politiker säger att det är en valfrihetsreform. Många av de människor vi företräder får i stället uppleva att deras trygghet och kontinuitet i omsorgen raseras.

Vi kräver en valfrihet åt alla, också för äldre människor med vård- och omsorgsbehov. De måste själva få bestämma vem som ska ge dem stöd i deras dagliga liv, där de bor och där de har sin dagliga verksamhet. Ingen förändring får dock ske utan deras uttryckliga önskan och medgivande.

Vi vill i stället stärka kvaliteten i de befintliga vård- och omsorgsboendena, och skjuter till mer resurser för att göra det i vår budget.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Catarina Agrell m.fl. (S), Reijo Kittilä (V) och Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) enligt följande

1. Stadsdelsnämnden avvisar stadsledningskontorets förslag om en gemensam central upphandling av vård- och omsorgsboenden där St Eriks äldreboende och Alströmerhemmet skulle ingå.

2. Stadsdelsnämnden ska suveränt kunna besluta om driftformen av de vård- och omsorgsboenden som nämnden ansvarar för.

3. Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Stadsledningskontorets förslag till beslut är ytterligare ett allvarligt steg i att minska stadsdelsnämndernas roll i stadens organisation. Kommunstyrelsen ska fatta besluten om förfrågningsunderlaget, stadsdirektören får delegation på tilldelningsbeslutet. Stadsdelsnämnderna reduceras till förvaltande nämnder. Uppföljningsansvaret blir mycket otydligt när den förvaltande nämnden inte kan säga upp avtalet vid ett allvarligt kontraktsbrott. Därmed försämras även medborgarnas, brukarnas och de anhörigas möjligheter till ansvarsutkrävande när det gäller en verksamhets kvalitet.

Centraliseringen av beslutsfattandet i staden har gått allt längre under nuvarande mandatperiod. Det lokala inflytandet reduceras och stadsdelsnämnderna får allt mindre att styra över. Syftet är helt klart att på sikt avskaffa stadsdelsnämnderna och skapa en allt starkare centralmakt i staden vilket minskar även medborgarnas möjligheter att påverka de politiska besluten.

Stadsdelsnämnderna ska självständigt kunna besluta om driften av de vård- och omsorgsboenden de ansvarar för. Även rätten att besluta om drift i egen regi ska vara självklar. Rätten att välja ett kommunalt äldreboende ingår inte i den moderatledda majoritetens kundvalsmodell. Enligt borgerlig ideologi ska all offentlig äldreomsorg föras över till privata aktörer. Med uteblivet kommunalt utföraransvar kan man inte tala om valfrihet. Driftsform går före kvalitet trots att den moderatstyrda majoriteten påstår motsatsen. Begreppet valfrihet har därmed fått en ny betydelse på allianssvenska, nämligen ”rätten att välja privat äldreomsorg”.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Jan Forsell m fl (S), Birger Jeansson (MP) och Heinz Spira (V) enligt följande

avslå förvaltningens förslag till beslut i enlighet med våra reservationer vid behandlingen av Verksamhetsplan 2009.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Majvi Andersson m fl (S), ledamoten Maj-Len Eklund (V) och ledamoten Kenneth Rönnquist (MP) enligt följande

Vårt förslag är att inte lämna ut Älvsjö sjukhem till centralupphandling. Vi vill sätta stopp för den föreslagna centralupphandlingen.

Alltsedan den moderatstyrda alliansen beslutade att anta en aktivitetsplan för hur den kommunala verksamheten inom bl a äldreomsorgen ska tvångsupphandlas har vi inom oppositionen verkat för att planen inte ska genomföras. Vi kan inte se att det finns någon fördel för de boende på Älvsjö sjukhem att lämna ut dem på en centralupphandling. Vi har inte hört att det finns några krav från dem att få byta till en idag helt okänd utförare. Vi har heller inte sett några utförare som har kommit med förslag på hur de skulle kunna bedriva ett sjukhemsboende som på något vis skulle vara bättre än det som idag bedrivs i vår egen regi. Det enda vi ser är alliansens omtanke om de privata företagen.

Vi vill bryta alliansens negativa inställning till kommunal verksamhet och deras storskaliga satsningar på att sälja ut och avveckla allas våra gemensamma tillgångar. Vi vill inte veta av att gamla, sjuka och även dementa människor ska kränkas genom att bli föremål för ett enskilda bolag ska beräkna vilken vinst de kan tänkas ge sina sista levnadsår. Älvsjö har ett enda sjukhem för boende med främst somatiska besvär. Att sälja ut dem till en privat utförare betyder att deras valfrihet fortsatt blir lika beskuren som alliansen påstår att den är idag. För dem som bor på Älvsjö sjukhem och som i framtiden vill bo på ett kommunalt drivet sjukhem betyder det att personen måste söka sig bort från Älvsjö.

En privatisering innebär att den offentliga insynen blir sämre. Kommunen släpper inte bara ifrån sig driften utan även stora delar av kontrollen av boendet. Vägen för att ingripa vid missförhållanden blir betydligt längre. Allmänhetens insyn begränsas kraftigt eftersom den kommunala klausulen om den lagstadgade meddelarfriheten blir beskuren. Och efter en genomförd upphandling förlorar vårt lokala pensionärsråd (SPR) sin möjlighet till inflytande på de äldres livsvillkor. SPR är ju kopplat till stadsdelsnämnden.

Vi inom den nuvarande oppositionen vill satsa de gemensamma resurser som tilldelats Älvsjö SDN på att behålla och utveckla stadsdelens kommunala verksamheter. Älvsjö SDN ska erbjuda en äldreomsorg där alla möts med respekt, där man är trygg och kan behålla sin värdighet. Ingen ska behöva känna att man blivit utlämnad och såld på en privat marknad. Ingen ska behöva oroa sig för att göra ett dåligt val på en privat marknad. Älvsjö SDN ska kunna garantera att Älvsjö sjukhem kommer att drivas i egen regi med hög kvalitet och vara ett fullgott boende den dagen en sjukhemsplats behövs.

Grunden när det gäller högkvalitativ vård och omsorg för äldre är att det finns ett gott ledarskap och att personalen har en adekvat utbildning, erbjuds en kontinuerlig kompetensutveckling och har en bra arbetsmiljö samt att det sker fortlöpande satsningar på ledarutveckling. Det behövs också satsningar på metodutveckling, kvalitet på maten, mm. Inget av detta kan garanteras om Älvsjö sjukhem upphandlas och går över i privata händer.

Vi hänvisar till yttrandet som Älvsjö SDNs pensionärsråd (SPR) lagt i protokoll från sammanträde den 22 oktober 2009. Ur protokollet: ”Man talar i stora ordalag om valfrihet i vården men var hamnar valfriheten om vi medborgare blir hänvisade till privata vårdgivare med riskkapitalbolag som ägare. Vi medborgare som vill ha valfriheten att välja vård som bedrivs i kommunal regi blir därmed bedragna. SPR förordar därför att båda sjukhemmen Solberga respektive Älvsjö sjukhem behålls i egen regi. Med enbart privata vårdgivare blir annars valfriheten en chimär.”

På nämndens sammanträde i april 2008 sa Olle Andretzky, Moderaternas gruppledare, tillika ledamot av äldrenämnden: ”Jag kan lugna oppositionen med att inget av Älvsjö äldrebonden kommer att konkurrensutsättas under innevarande mandatperiod”. Vi noterar att det löftet saknade substans och inte var av något som helst värde.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (S), ledamöterna Marion Sundqvist (MP) och Per Hamnström (V) enligt följande

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att rekommendera kommunstyrelsen att avbryta nuvarande system av centralupphandling av vård- och omsorgsboenden.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Rolf Lindell m fl (S) ledamöterna Marion Sundqvist (MP) och Per Hamnström (V) enligt följande

En av de grundläggande delarna i modern administration är att ansvar förutsätter delaktighet i beslutsfattandet. I Stockholm bryts denna självklarhet på två sätt: dels genom att politiken på central nivå överlåter till stadsledningskontorets chef att fatta politiskt viktiga beslut om utförande inom bl.a. äldreomsorgen, dels att stadsdelsnämnderna som har det faktiska ansvaret för verksamheten bara får yttra sig över ett förfrågningsunderlag men inte kan påverka det slutliga tjänstemannabeslutet om valet av utförare.

På det här sättet abdikerar borgerliga politiker från det politiska ansvaret i beslutsprocessen. Det är anmärkningsvärt.

Vad som ska gälla i fråga om medarbetarnas meddelarfrihet får inte inskränka de grundlagsenliga rättigheterna.